

ANTİ KOLONYALİST MÜCADELEYE

KATKI

esiz ve kölelerin bülteni

* **Batılı Düşünörlere ve
"Klâsik Marksizm"ın
İdeologlarına
"BİLMECE"**

* **Ali Ergin Güran'la
MÜLÂKAT**

* **Truva Atı Uygarlığı**

MART 1989

YIL: 2 (+ 17) SAYI: 4 (+ 37) 1000 TL. (KDV Dahil)

ANTİKOLONYALİST MÜCADELEYE

K A T K I

KURUCULARI :

**A. CERRAHOĞLU (KERİM SADİ)
ALİ ERGİN GÜRAN**

Sahibi :
Ali METE

Genel Koordinatör :
Ali TÜMER

Yazı İşleri Müdürü :
Cumhur AKSEL

Şimdilik Üç Ayda Bir Çıkar. İlan Kabul Edilmez.

Adres : Atatürk Mah., Mandıra Sok., K Blok, D. 2,
Ümraniye / İSTANBUL

Dizgi - Baskı : **EKİM MATBAASI**

Son Baskı Tarihi : 17.2.1989

Batılı Düşünürlere ve “Klâsik Marksizm”in İdeologlarına “BİLMECE”

Geçen sayıda kısmen değindiğimiz «emek» «kütle» tekabüliyeti- nin (corresponding) —sözgeleşi yapılan— edebî bir teşbih sanılarak üzerinde durulmadığını gördük; duyduk. Halbuki bu ciddi, doğru bir analogi idi. Dolayısıyla şimdi daha iyi anlıyoruz ki, Sovyetler’in son «Gorbaçov» tavrından sonra geri kalmış ülkelerde «solculuk» ve «Marksizm» —inisiyatif olarak— artık tamamen CIA’nın eline geçmiştir; zaten başka türlü de olamazdı. Ve de artık açıkça görülmektedir ki, geri kalmış ülkelerin anti-kolonyalist unsurlarının —emek konusunda, tarihi materyalizmin genişletilmesi hakkında— enternasyonel bir konferansta biraraya gelmedikçe, kendi milli sınırları içinde bir çıkış yolu aramaları beyhude —boş zahmet— olacaktır.

İşte biz şimdi bundan böyle bir konferansa zemin hazırlamak için aşağıdaki «Bilmece»yi sunuyoruz.

Gidişattan beklendiğine göre bütün bilimler, kavramlarının soyutlana soyutlana spesifik anlamlarını kaybederek —ancak birbirleri ile ilişkilerinden anlam kazanan semboller demek olan— notasyon haline gelmesiyle en sonunda «matematik»leşeceklerdir.

Ancak bu sondan bir önceki aşamada bilimlerin, biri «madde» ile, diğeri «insan» ile, veya daha net bir ifadeyle; biri «kütle» ile, diğeri «emek» ile ilgili olmak üzere iki ana bilim dalı tarafından kap-

sama alınacakları, ve —dar alanlarda teknik ve pratik geçerliliklerini sürdürmekle beraber— teoride lüzumsuzlaşacakları artık «görünen köy»dür. Nitekim kimyanın Fizik yanında artık teorik bir değeri kalmamıştır. Kimya bugün ancak ve yalnız pratikte kullanılan bir tekniktir. Bunun müteakibli olarak Psikolojinin de Marksizm yanında —Genişletilmiş Tarihi Materyalizm yanında— teorik bir değerinin kalmayacağı kolayca kestirilebilir. Bu arada «emek» ile «kütle» kavramları arasında kalan bütün «canlı madde» kavramlarının da ancak ve yalnız birtakım tekniklerin elementleri olmaktan öte bir özelliği kalamayacağı da açıktır.

O halde Fizik ile Marksizm arasında şimdiye kadar bir analogi düşünülmemesi şaşırtıcıdır aslında...

Ne var ki Fizik biliminin bu asırda ileri gitmesi, evrensel («kâinatla ilgili» anlamında), yani kozmik açılımlar göstermesi, buna mukabil Marksizmin ise devletlerarası çatışmalarda —inatlaşmalarda— propaganda aracı haline getirilerek —soğuk savaşlarda— dondurulması yüzünden böyle bir analogi düşünülemediği için de, Marksizm, gittikçe insan inisiyatifine çok daha fazla ağırlık veren ve bu yüzden prensipleri lâçkalaştıkça katı bir ruhban sınıfı oluşturan bir din haline dönüşmüştür. Halbuki Marksizm'in teorik temellerinin atıldığı geçen asırda, Pozitivizmin tesiri altındaki Fizik bilimine «bitmiş», «tamamlanmış» nazarıyla bakılırken Marksistler buna itiraz ediyorlardı. Bugün kolayca anlayabiliyoruz ki, o zamanki fizikçilerin görüşünü kısıtlayan, «kütle» kavramı hakkındaki önyargıları idi... Ama biliyoruz ki Marksistlerin de «emek» hakkındaki görüşleri hiç de net değildi; hatta denilebilir ki en zorluk çektikleri nokta «emek»in izahı idi... Marks ve Engels'in dahi edebî, felsefi ifadelerle retorik bir kavram olarak anlamlandırmaya çalıştıkları «emek», kozmik boyutundan yoksun, eksik, sakat bir «emek» idi... Onun içindir ki Marks ve Engels, insanın hayvandan niteliksel (kalitatif) farkını açıkça ortaya koyamamışlar ve dincilerin «yaratana» sığınarak açıkça vurguladıkları bu niteliksel farkı, «evrim» ile sulandırarak bilimsel olmaya çalışmışlardır. Çünkü onlar —bile— doğu toplumlarını inceleyememiş, bilhassa «Doğu Roma'nın yıkılışı» fenomenini gözden geçirememiş, dolayısıyla sınıflı toplumlar öncesi —insanın kendini ürettiği, yapılandığı— büyük kozmik alanda «emek»in ne anlama geldiğini anlayamamışlar ve —adeta «din» ideolojisine yer kalsın diye— mutlu bir «ilkel komü-

nal toplum» ütöpisini varsaymışlardır. Hem de insanlığın uzak geçmişi ile uğraşan bilim adamlarının o dönem için «yamyamlık», dinçilerin ise «peygamber gibi masum insanlar dönemi» dediklerini bildikleri halde...

Bunun bir sonucu olarak, yani pratikte «iş»den başka bir «emek» şekli gösteremedikleri için, Marksizm uygulamada daima «ekonomizm» sapması yapmış ve Marksist ideologlar da daima birtakım «fikri nasihatlar» ile bunu teoride düzeltmeye uğraşmışlardır. Bugün dahi Sovyetler'deki yalpalama, bir tarafında «ekonomizm»in, diğer tarafında da din gibi bir «dogmatik Marksizm»in bulunduğu bir sarkaç hareketine benzer. Ayrıca şunu dahi iddia edebiliriz ki, Marksizm'in bu eksik «emek» tanımı —aynı zamanda— Faşizme yolaçan en büyük etken olmuştur...

Halbuki «kast sistemi» sonrası, —yani hakim sınıfın tanrılarından başka tanrılara sahip olmayan kölelerin bulunduğu— «köleci toplum»dan başlayarak bugüne kadar gelen sınıflı toplumlar süreci, —matematiksels anlatımla— insanlığın varoluş ve gelişim dizisi içindeki yığılma noktasının, limit noktasının —epsilon yarıçaplı— çok yakın bir «civarı»nı teşkil eder.

Dolayısıyla bu yakın «civar»daki «emek»in anlamı, yani «iş», genel «emek»in yanında ihmal dahi edilebilir; nitekim zaman zaman ve mekân mekân ama devamlı olarak «savaşlarla» fiilen ihmal edilmektedir de... Çünkü iş yapmayan yani meta olmayan, parasal değeri olmayan kozmik «emek»in ne menem birşey olduğu bilinmiyor ve kaale alınmıyor. Halbuki «insan»ın her zaman ve daima kendini yeniden üretmesi gerek; yani kozmik «emek»in patlamaya yolaçmayacak şekilde kanalizel edilmesi gerek. «İş» dışındaki tam anlamıyla «kozmetik emek» ise, tüm üretim araçlarından, «el»in bile üretim aracı haline gelmesinden önceki —belki milyonlarca yıl süren— döneme ait bir kavram demektir. Bu da aynı zamanda demektir ki, «tabu»ların vaz'ı (ortaya çıkışı) ile başlayan insanlık serüveninde «el»in üretim aracı haline gelmesi, göstergesi gayet net ve kesin olan bir kalite sıçramasıdır ki, bugün dahi insanlık bunları sosyal ve psikolojik fenomenler olarak yaşar.

Demek ki insanlığın muhteşem serüveninde «daha dünkü çocuk» sayılabilecek «sınıflı toplumlar» intervali, emeğin meta olduğu ve

«iş» olarak kavranıldığı «kolonyalist» dönemdir. Demek ki bütün egemen sınıfların ortak ideolojisi «kolonyalizm»dir. Ve bu da demektir ki insanlığın en büyük çelişkisi kolonyalizm ile anti kolonyalizm arasındadır. Ve bu çelişki bütün sınıfsal çelişkileri kontrol eden ve senteze varmasını erteleyen bir çelişkidir.

Nitekim bugün de böyle olmakta ve uygulanan —dünya çapında— «yepyeni kolonyalist» politikalarla «işçi-kapitalist» çelişkisinin senteze varması ertelenmektedir. Bu durumda ise halklardaki ayaklanmanın ve bunun modern terörist şekillerinin yatıştırılabilmesini beklemek ham hayaldir...

Bilindiği gibi eskiden Fizik, «statik» ve «dinamik» diye iki ana Teoriye ayrılırdı. Ama epeyi zamandan beri «statik», bir geometri, bir matematik branşı olmuştur. (*) Bunun analogik mütekabili olan Marksizm'in «diyalektik materyalizm» teorisi de bugün artık yalnızca bir matematik konusu olarak ele alınabilir.

O halde bugünkü fizik bilimi yalnızca bir genel dinamik teorisi olmaya doğru giderken, Marksizm de yalnızca bir «tarihi materyalizm»den ibaret kalmaktadır ve kalacaktır. Ancak başta da ifade ettiğimiz gibi «tarihi materyalizm» uzun süre bir bilim olarak üzerinde serbestçe düşünülüp işlenemediğinden geri kalmış, gerektiği kadar gelişip serpilememiştir. Bu durumda tutulacak en kestirme yol, modern fiziğin «genel dinamik» teorisi ile «tarihi materyalizm»in analogisini kurarak, «tarihi materyalizm»in genişletilmesinin, extension'ının— sağlanmasıdır.

Biz biliyoruz ki şayet «emek» kavramının —kütle gibi— evrensel, kozmik tarifi yapılabilirse böyle bir analogik yaklaşım doğru olur; ama böyle bir analogik yaklaşım doğru ise, bundan da «emek»'in evrensel tarifi çıkar.

Burada açıkça beyan edelim ki biz «emek»in evrensel (kozmetik) tarifini Kolonyalist Doğu Roma'nın yıkılış tarihinden, yani bizim tarihimizden açık ve seçik olarak çıkardık; biliyoruz. Onun için yuka-

(*) Bu arada bazı okullarda fizik bilimi diye okutulan «mekanik»in ise bir mühendislik branşından başka birşey olmadığını da hatırlatalım.

rıda bahsettiğimiz analoginin doğru bir yaklaşım olduğuna inanabiliyoruz; çünkü modern genel dinamikle analogik benzerliği olan tarihi materyalizmi kendi tarihimizde —veya genel olarak doğunun batıya yaklaşımı tarihinde— bulduk ve gördük.

Şimdi «BİLMECE» şu :

Biz burada sizi analoginin doğruluğuna ikna etmek için gereken —kavramlararası— tekabüliyetleri göstereceğiz. Göstermediğimiz tekabüliyetleri de siz çıkarabilirsiniz, «emek»in evrensel tarifine varabileceksiniz. Ondan sonra da bu tariften emin olmak için hep beraber tarihimizdeki uygulamaları görüp formüle ederek, bugün de kabil-i tatbik bir anti kolonyalist program ortaya koyacağız.

Önce, geçen sayıda da belirttiğimiz gibi ana kavramlardan «emek», «kütle»ye tekabül eder. Sonlu bir zamanda, yani bu zaman içinde iki kavram da hareketsiz düşünülemez. Ancak hareketsiz emek sayılan «düşünce»nin bile hareketsiz kütle olan uzaydaki «kara delik»lerin diğer kütleleri yutması gibi bazı emekleri yuttuğu düşünülebilir. Diğer taraftan ise kütlelerin «ışık hızı» limitinin ve «sonsuz kütle» tasavvurunun «emek»deki mütekabili düşünülmalıdır.

«Değer» kavramının ise fizikte «enerji»ye tekabül edebileceği kolayca anlaşılabilir. Ancak bunun detayına inerseniz, «meta» (piyasa) değeri, «sanat değeri» ve «manevi değer»in sırasıyla «kinetik enerji», «ışın (radyasyon) enerjisi» ve «ısı enerjisi»ne tekabül edeceği çıkarılabilir. Çünkü meta değerinde emek bütünüyle dolaşıma girdiği gibi, kinetik enerjide de kütle bütünüyle hareket eder; sanat değerinde ise, dar bir çevrede piyasası olduğu için emek ancak kısmen dolaşıma girdiği gibi ışıma enerjisinde de kaynak kütleden kopan ufak tanecikler dalga hareketine katılır; «manevi değer»e gelince, bunun hiçbir piyasası olmadığı için, emeğin tümü kaynakta kalıp dolaşıma girmediği gibi ısı enerjisinde de dalga hareketine refakat eden hiçbir kütle yoktur. Burada dikkat edilmesi gereken husus, pozitif bir kavram olan «değer»in, «manevi» gibi bir sıfat almasındaki

çelişkidir; çünkü buna göre ısı enerjisine de manevi enerji demek hiç de saçmalık olmayacaktır. (*)

Ayrıca şunları da bir çırpıda sıralayalım ki dinamiğin esas kanunundaki ($A = mg$) gravitasyon ivmesi, «verimlilik»e; «ağırlık» da, «ekonomik iş»e veya —birim yükseklikteki potansiyel enerji gibi düşünülerek— arz talep eşitliğindeki piyasa değerine tekabül ettirilebilir; ki böylece $A = mg$ formülü de arz talep denkliğinde bir malın piyasa değeri, veya «iş», emek ile verimliliğin çarpımına eşittir anlamındaki ekonomik formüle dönüşür. Buradan, oran şeklindeki talep/arz farkının «yol»a, yatırım sermayesinin de «Dünya» kütesine tekabül edeceği kolayca çıkarılabilir. Hatta bir kısım beceriler kazanmış olan —bugünkü— insanın bizzat kendisinin, verimliliği haiz bir üretim aracı veya bir yatırım olduğu da kolayca anlaşılabilir. Ancak emek hızının türevi olan ve «iş» yapma becerisi anlamına da gelen «verimlilik»in, «iş» yapmayan ne gibi ham emeklerin (kozmetik emeklerin) birikimi neticesi ortaya çıktığı ise üzerinde iyice düşünülmesi gereken bir noktadır.

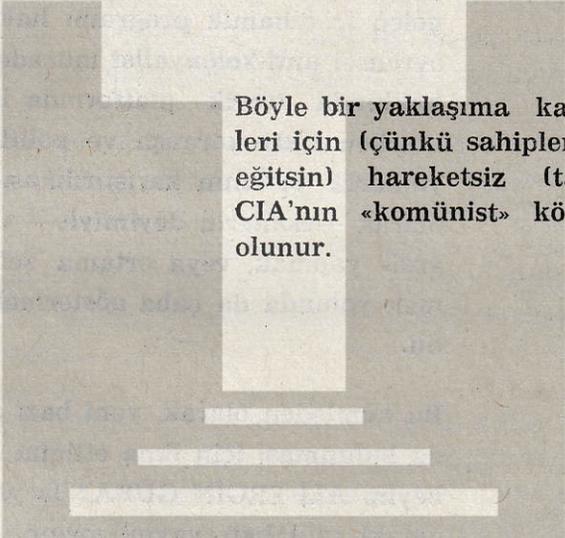
Bütün bunlardan kısmî bir genelleme yaparak «ekonomizm»in de, nekadardır atraksiyon yapılırsa yapılsın, genelde ancak bilinmedik yeri kalmamış ve —izafiyet teorisi ile— çoktan aşılmış bir —yersel— Newton dinamiğine tekabül edebileceğini açıkça görebiliriz.

Böylece işaret etmiş olduğumuz evrensel (kozmetik) emek kavramının anlaşılması ile Tarihi Materyalizm, evrensel boyutlara teşmil edilerek Batılı düşüncesinin «düalizm» ve «oryentalizm» gibi gibi —adeta kalıtımsal— hastahklarından kurtulmuş modern bir bi-

(*) Ayrıca burada şuna da işaret edelim ki, «manevi değer»i üreten emek, tüm üretim araçlarından önceki, kişilik öncesi «kozmetik emek»tir; veya diğer bir deyişle, üretim araçlarını üreten, insanda kişiliği yaratan, insanın «yaratık»lık dönemi emeğidir. Ki, buradan da emekçi deyiminin genel olarak «emek satıcısı» anlamında değil —meselâ «toplumcu» gibi— ancak ve yalnız «emek'ten yana» veya «emek taraftarı» anlamında, yani bir meslek adı olarak kullanılabilmesi açıkça anlaşılır. Halbuki «işçi» sadece «iş satan» demektir; «iş'ten yana olan» değil...

lim haline gelecektir. Çünkü Batılı düşüncesinin, düalizm ve oryentalizm gibi hastalıkları aslında «kişi»lik öncesi «kozmetik emek»in yok sayılması yüzünden ortaya çıkmıştır...

Bundan böyle artık hiçkimse «akıl var, mantık var» filân gibi edebi ve felsefi ukalâlıklarla metafizik bir «akıl»ı «emek»in önüne koymaya da kalkmasın. Çünkü «akıl», «şuur», «irade», «güzellik», «vicdan», vs. gibi insana ait her kavramın anası «emek»tir ve de bütün bu kavramlar gayet somut bir şekilde «emek» ile izah ve tarif edilirler. Ancak tabii ki ki burada sözkonusu olan «emek», alınıp satılan bir meta olamaz; ve değildir.

Böyle bir yaklaşıma karşı eğitilmedikleri için (çünkü sahipleri de bilmez ki, eğitsin) hareketsiz (tavırsız) kalan CIA'nın «komünist» köpeklerine ithaf olunur.

KATKI

TÜSTAV

NOT: Sovyetler Birliği'ndeki bilim adamlarından ve Üçüncü Dünya Ülkeleri'ndeki progresistlerden dayanışma ve işbirliği bekliyoruz.

ALİ ERGİN GÜRAN'LA MÜLÂKAT

S U N U Ş :

Türkiye'nin yaklaşık 1000 yıllık tarihinden gelen iç dinamik programı hakkında, veya evrensel anti-kolonyalist mücadele programı hakkında teorik platformda ileri adımlar atarken fikri kargaşa ve politik provokasyonlarla ortamın karıştırılmasına karşılık olarak —eskilerin deyimiyle— «zemin tesviyesi» yapmak, veya ortama şeffaflık getirmek yolunda da çaba göstermek gerekiyordu.

Bu cümleden olarak, yeni bazı açıklamalarda bulunması için ikna ettiğim hocam, ağabeyim ALİ ERGİN GÜRAN'la yaptığım aşğıdaki mülakatı yayınlıyorum.

Cumhur AKSEL

SORU: 3216 Sayılı Yasa'ya (Pişmanlık Yasası) müracaatınla, uzun aralıklarla yaptığın —asgari— gerekli açıklamalarınla, bu müracaatın gizlice reddedilmesiyle ve de iade-i muhakeme talebini savunacak avukat dahi bulamamanla, Türkiye'nin solunda da «Horzumculuk» oyununa tevessül edildiğini ispatladın.

Son zamanlarda yeteri kadar açıklıkla ortaya serildiğine göre «Horzumculuk», «ağız sıkı» olmaktan başka hiçbir niteliği bulunmayan geri zekâlılarla devlet ajanlarının (istihbaratçıların) ortaklığı, işbirliği olarak tanımlanabilir. Ne var ki mesleklerin özelliği itibarıyla sağ Horzumculuğun reklâmsız suskun tavrına karşılık sol Horzumculuk propagandist olmayı gerektiriyor. Ama propagandanın —tefekür mahsulü— gerçek fikirden farkını bilenler, eğitilmiş propagandist Horzumculuğun da suskun Horzumculuk kadar «suç ortaklığı» imajını canlandırdığını gayet iyi görürler.

Ancak «hayali mal» ihracatçısını hakiki zengine, «hayali fikir» ithalâtçısını da hakiki devrimci, ilerici «lider»e (!) dönüştürmeye yönelik transformasyon operasyonu gereğince yurda dönen sol siyasi kaçaklarımızın Hür Dünya'da nasıl bir transformasyon geçirdiklerini kamuoyu bilmemekte, ve bizim «azılı» sol siyasi kaçaklarımızı bile «insaniyet» bakımından (!) bağrına basan Hür Dünya'nın özgürlük anlayışının derinliğini hayranlıkla kurgulamaktadır.

Halbuki sen de bir zamanlar Hür Dünya'da bulundun. Ama ben senin Hür Dünya (!) hakkında özgürlük hikâyeleri falan anlattığını bugüne kadar hiç duymadım. Üstelik Federal Almanya'da bir ara tutuklandığını biliyoruz. Ve hatta sanıyorum ki teröre bulaşmamış bir Türk progresisti ve fikir adamı olarak hem Hür Dünya'da, hem de Türkiye'de tutuklanıp hapis yatan —başka varsa bile— ender kişilerden birisin...

Şimdiye kadar anılarını yazmadığını, hatta yayınlanmak üzere yapılan teklifleri reddettiğini de biliyorum; bu tavrına saygı da duyuyorum. Ancak, Türkiye'nin bugünkü durumunda kamuoyunun yalan yanlış bilgilendirilmesine ve bizim Solculukla ilgili olarak Hür Dünya hakkında —tabir yerindeyse— «hüsnü kuruntu»ya kapılmasına göz yummayacağına da inanarak, senden, kısaca da olsa Federal Almanya'daki tutuklanman ve serbest bırakılman olayını anlatmanı rica ediyorum.

GÜRAN: Önce şukadarını söyleyeyim ki 1972, 1973, 1974 yıllarındaki kaçaklık dönemimde yurtdışında yaşadığım olayları ancak Türkiye'nin istikbaline konulmuş ağır ipoteklerin kaldırılması ve problemlerin çözülmeye başlanması yoluna girildiği zaman, hiçbir polemige yolaçmayacak şekilde, yalnızca tarihe bir katkı olmak üzere

re yazmayı düşünürüm. Zaten o zamanki «kaçaklık» durumum da yalnızca benim sorumluluğum dahilindeki bir durum değildi; çok yönlü bir olaydı. Bana kalsaydı ben hapis yatacaktım; çünkü o zamanlar gençtim ve hapse girmemek ayıp gibi geliyordu.

Evet, bugünkü durum muvacehesinde, bir ibret tablosu oluştursun diye F. Almanya'daki tutuklanmam.. daha doğrusu serbest bırakılmam olayından kısaca bahsetmemde herhalde büyük yarar var.

1973 yılının Mayıs ayı sonlarında normal, gerçek pasaportumla önce Münih Emniyet Müdürlüğü'ne, sonra da onların yol göstermesi ile Nürnberg yakınlarındaki (Zirndorf'daki) mülteci kampına baş vurduktan ve kampta bir hafta kadar misafir (!) edildikten sonra tutuklandım. Tutuklanma sebebi olarak öne sürülen «ülkede illegal bulunmak» iddiası çok kaba polisiye hile ve entrikalara dayanıyordu.

Aradan yaklaşık bir hafta geçtikten sonra, önceden irtibatlı olduğum Sosyal Demokratlar (SPD) tarafından, bu partinin sol kancasına mensup Münih şehrinin şöhretli avukatlarından EGGERT LANGMANN gönderildi.

Nürnberg cezaevinde yaptığımız ilk görüşmede Bay Langmann bana mealen şöyle dedi: «Bay Güran, şimdi ben buraya bir aracı olarak gelmiş bulunuyorum; vekâletinizi alıp almayacağım, hakkınızda kanunî prosedürün işleyip işlemeyeceği daha belli değil. Çünkü Devlet İstihbaratı önce sizden «Doğu» ile, sosyalist ülkelerle irtibatınızla ilgili olarak (çünkü gidip gelmişsiniz) birkaç şahıs ismi istemektedir. Şayet bunları vermezseniz size ne yapacaklarını bilemem ve de yardım edemem».

Durum gayet ciddi ve netti. Devlet ne istediğini gayet iyi biliyor ve istiyor; aracı olan avukat da hukuk mukuk, solculuk molculuk gibi oyunbazlıklarla kendine kâr sağlamayı düşünmüyordu. Bu durumda bizdekenden farklı ve kaliteli olan taraf, hukukun çiğnenmesi veya aşılması değil, fakat devletin ne istediğini bilmesi ve avukatların da hertürlü —kariyerist— endişeden uzak, tarafsız bir tavra girebilmesiydi.

Bunun üzerine ben üçüncü dünya ülkelerinden —biri akrabam, biri arkadaşım olmak üzere— iki şerefli, şöhretli kişinin ismini verdim.

«Bunları kabul ettireceğimi sanıyorum» dedi ve gitti...

Bir iki hafta sonra durumum radyodan haber olarak duyuruldu ve gazetelerde haber ve savunma yazıları çıktı; ve yaklaşık üç hafta sonra da tahliye edildim.

SORU: Demek ki buralarda sanıldığı gibi iltica için müracaat eden siyasileri sırf fikir özgürlüğü adına kabul etmiyorlar...

GÜRAN: Katiyyen... Zaten oturma ve çalışma izni almak için dolaşmak zorunda olduğunuz bürolar arasında Amerikan Askeri Bürosu da var; yani bürokratik formaliteler arasında bile Amerikan Subayı tarafından sorguya çekilmek de var. Ve de bu subayların başlıca soruları «Sosyalist ülkelere gittin mi; sosyalist ülkelerde okudun mu?» şeklinde...

SORU: Peki ama, bizim şimdiki siyasi kaçaklarımızın büyük bir kısmı Doğu'ya, hatta Moskova'ya vızır vızır gidip gelmişler; dahası, Doğu'dan Batı'ya, Federal Almanya'ya Komünist Parti bile taşımışlar, nakletmişler... Bu nasıl olabiliyor ki?

GÜRAN: Yukarıda anlattığım olaydan sonra, daha evvelki gözlem ve deneylerimi değerlendirdiğim zaman anladım ki, F. Almanya istihbaratının bana bu kadar «açık» vermesinin sebebi, benim bilme-yerek ve tamamen şahsi ilişkilerim dolayısıyla Doğu'ya, —sapa kalkan— üçüncü dünya ülkeleri yoluyla gidip gelmem olmuş. Çok gizli bir iletişim kanalı oluşturmaya çalıştığım zehabına kapılmışlar... Yoksa Doğu ile Batı arasında gidip gelmek kolay; ama normal malum kanallar içinden. Meselâ Avrupa'da en bilinenlerden —tamen— her iki tarafın da casuslarının kontrolunda olan bir Berlin koridoru ve bir de Viyana kavşağı var... Buralardan her iki tarafın da casuslarının kontrolunda veya gözetiminde gidip gelinebiliyor. Devletlerarası ilişkilerde fiili mutabakatlar (consensus) olduğu gibi, casuslar arasında da taktik zımnî anlaşmalar oluşuyor. Herzaman arada gidip gelenin, alınıp verilenin bir casusluk bilgisi, yani istihbarat veya bir eşya olması gerekmez. Bazan da kendini bir fikir adamı veya bir büyük siyasi lider sanan kişiler de sadece bir propaganda aracı veya bir propaganda metayı olarak götürülüp getirilebiliyor.

Ama ne gariptir ki —Hür Dünya'nın «hür»lük iddiasıyla bariz bir tezat teşkil edecek şekilde— devlet ajanlarının himayesinde süren

bu Doğu-Batı iletişimindeki bozukluk ancak Sovyet yazar ve bilim adamlarının tepkileri ve protestoları ile ortaya kondu... Yoksa, meselâ Saharov gibileri, devlet ajanlarının himayesinde Batı gezilerini kabul etselerdi, o zamanki Sovyet yönetimi pasaport vermemek gibi bir rezaleti göze alırmıydı?

SORU: Yani anladığım kadariyle diyorsun ki; bizim bir kısım sol siyasi kaçaklar, yurtdışında kongre mongre yapmak, Doğu'dan Batı'ya komünist parti nakletmek, parti marti kurmak gibi marifetlerini —son tahlilde— CIA ve KGB ajanlarının gözetiminde ve hatta onların modifiye etmeleri, yönlendirmeleri suretiyle göstermişlerdir.

GÜRAN: Evet... Şayet etrafa evham yaymak gibi olmazsa öyle de denebilir... Hatta, bu istihbarat teşkilâtlarının çok alt seviye elemanlarınca, yani sorumluluktan kolayca kaçabilecek veya kaçırılacak durumdaki elemanlarınca bu işler uygulanmıştır. Çünkü şu kadarını daha ilâve edeyim ki, ben 1978 yılında legal komünist parti kuruluşu teklifini kaleme alıp yayımlamadan çok evvel, yani 1972-73'lerde «TKP yönetiminin Türkiye'nin içine alınması» gibi bir «proje» için de düşünmüş, pratikte yollar aramış ve çok net bir şekilde —objektif olarak— olumsuzluğa varıldığını görmüş, ve bu yüzden de Avrupa'da Doğu-Batı arası ajansal koridorlarda güdüme girmeyi reddetmiş bir kişiyim.

SORU: Ağabey, verdiğin bilgiler için çok teşekkür ederim.

GÜRAN: Bir şey değil! Ben teşekkür ederim.

TÜSTAV

TRUVA ATI UYGARLIĞI

Geçtiğimiz Aralık ayında TEMPO Dergisi, Başbakan Özal'ın Fransızca yayınlattığı kitapta yeralan Tarih tezi üzerine bir «tartışma» açmıştı. Başbakanlık danışmanı ve Özal'ın bu tezini (!) çok tutan birkaç kişinin yazısına yer veren TEMPO, iki hafta içinde bu tartışmadan henedense vazgeçiverdi.

Yazı işleri müdürü Cumhuriyet Aksel'in, bu tartışmada yayınlanmak üzere gönderdiği ve fakat TEMPO Dergisi'nin yayınlama gereği görmediği yazıyı aşağıda sunuyoruz.

Açıkça tarif edilmemiş, mistik anlamlar atfedilmiş kavramlarla bir tez ortaya konmaz; böyle bir politik tez de olamaz. Olsa olsa ideolojik, dinsel bir varsayımlar zinciri olabilir.

Sayın Özal, Aydınlar Ocağı'nda uzun süre tartışıldığını duyduğumuz «Kültür nedir; Uygarlık nedir» konusuna bir açıklık getirerek, bunlar arasındaki farkı mı belirtiyor; yoksa Halikarnas'daki hayatını bir ızdıraplar bütünü olarak yaşamış rahmetli «Balıkçı»nın günlük pratiğinden çıkan sonucu, kulağa hoş gelen varsayımlar, gözokşayıcı maviliklerle **tamamlayarak**, resmi tarih tezlerine bir yeni açılım mı getiriyor?...

Hemen belirtelim : Hayvan türleri için de, tarım anlamına gelen Latince kökü itibariyle bitki türleri için de, —ve hatta kolera mikrobu için de— bir «kültür» sözkonusudur. Ama insanı diğer canlı tür-

lerinden tümüyle farklı kılan olgu, onlar için bir «uygarlık»tan söze-dilememesidir.

Bilindiği gibi TC Devleti'nin resmi tarih tezi, Anadolu'nun büyük bir Türk istilâsıyla ele geçirildiği varsayımına dayandırılır; başlan-gıç tarihi olarak da 1071 Malazgirt «Meydan Muharebesi» gösterilir. Genelkurmay tarih kitaplarıyla da desteklenen bu tez, Doğu Roma İmparatorluğu altında —«under territorial army of the «Holy Em-pire» anlamında— yaşayan milyonluk halkları yok farzederek Anado-lu'yu askeri karargâhlar manzumesi şeklinde gösterse de; iki Moğol istilâsıyla katledilen onbinlerce «Türk»e rağmen bunun nedenini or-taya çıkarmayıp, «16 Türk Devleti yapacağım» diye «Türk-Moğol İm-paratorluğu» namıyla olmadık birleştirmelere gitse de; daha basit ama anlamlı bir kısım fenomeni izah etmeye —değil güçlük çekmek— tamamen kapalıdır.

Resmî tarih tezleri için olduğu kadar, Sayın Başbakan'ın varsay-ımları için de geçerli olan bu noktada Türkleri öncelikle ilgilendire-cek ve Türk adını (hamasetten sarfınazar) ilelebet yaşatacak —ta-rihi— bir olay varsa, bu; yaklaşık 400 yıllık bir süreç içinde «Kutsal» Doğu Roma İmparatorluğu'nun yıkılış fenomenidir. Batı Roma İmpa-ratorluğu'nun çöküşünden sonra bin yıl daha yaşayacak yolları bul-muş olan Bizans, aşamadığı hangi «anti-tez»le karşıkarsıya gelerek tarih sahnesinden ayrılmıştır?...

Eğer bir «Batı'ya meydan okuma» sözkonusuysa, Sayın Özal Tür-kiye'de Türkçe okunamayan ve fakat Fransa'da Fransızca okunabi-len bir kitap yazmak yerine onlara (Batılı çevrelere) «Kutsal Doğu Roma ve yıkılışı üzerine niçin bir film yapmıyorsunuz?» diye sorsay-dı, çok daha sarsıcı ve anlamlı olabilirdi. Ve dolayısıyla bu soru çer-çevesinde ortaya çıkacak sonuçta «kültür» sorunu da, «uygarlık» me-selesi de daha bir aydınlığa kavuşurdu.

Çünkü bilinmektedir ki, hiçbir barbar istilâsı bir imparatorluğun sonunu getirememiştir; sarsmış, geriletmıştır ama hiçbir zaman ve şekilde onu tarih sahnesinden silememiştir. (Çünkü, zaten bu tür is-tilâların, akınların ekonomik amacı, yerleşik toplumlarda mevcut hertürden malı yağmalayarak kendi yörelerine taşımakla sınırlı kal-mıştır). Dolayısıyla görülmektedir ki, bizim resmi tarih yazarlarının da bildiği (bilmek zorunda olduğu) bu hakikat, aynı zamanda resmi tarih tezlerinin izah edilemez paradoksunu da oluşturuyor...

Bizim ortaöğretimde «İstanbul'un fethi» ve bunu başaran «Fatih namılı cengâver» mesabesinde beyinlere nakşedilen Bizans'ın yıkılışı; onun «kolonici» politikasının kavranması sürecinde iki Moğol istilâsı pratigini de yaşayan Türklerin, dünyada ilk «anti-kolonyalist» mücadeleyi vermeleri sonucunda gerçekleşmiştir. Batı dünyasının ve Batılı bilim çevrelerinin cahili olduğu, —ve Marks ve Engels'in de hayatları süresince saptayamadıkları— bu konu nedeniyle onları eleştirmek yersizdir. Çünkü en azından Batılı bilim çevrelerinin, «Kutsal» Doğu Roma'nın yıkılış fenomenini, onu yıkan düşünce-davranış sistematiğini kuran «uygarlık» sahibi ülke insanların bugünkü kuşağından öğrenmek istediklerine de, isteyeceklerine de eminim.

Ama şundan da eminim ki; ülkemiz devlet hiyerarşisinde görevli bilim adamları emir/talimat almadan fikir söyleyemez; diğerleri ise «gizli örgüt» şantajı altında kıpırdayamaz duruma getirilmiştir. Bu konuya yıllarını vermiş olanlar da cezaevlerinde yıllarca sürdürülmüştür ve dışarıda hâlâ ağır baskılar altında yaşamlarını sürdürmeye çalışmaktadırlar. (*) Dolayısıyla, —tüm dünyadaki oluşumların, uygulamaların tam tersine— Başbakanlar «yarı bilimsel» tarih tezleri (!) ortaya koyuyormuş gibi yaparak, ülke insanların resmi dili dışında konuşup, diğer uygarlıklarla kültür üstyapısı seviyesinde anlaşmaya çalışırlar...

Hemen belirtelim : Oryentalist Batı düşüncesi, bir barbar kavim istilâsı olarak gördüğü Türk hareketi konusunda bizim resmi tarihi tamamen destekler, ve kendi yargı organlarında (jürisinde) hâlâ «Bizans'ın varisi»ni resmen ve ismen tescil ederken, Anadolu'yu **zaptetmiş** bu istilâcıların, yerli halkların kızlarını alarak onlarla nasıl akrabalık tesis etmiş olduklarını da peşinen öngörmüştür. (Dolayısıyla bu kızlardan birinin, Homeros'la bilmem kaç kuşaktan kandaş olarak bugünkü TC vatandaşlarından biriyle zaten akraba çıkmasını da bir realite olarak varsayar).

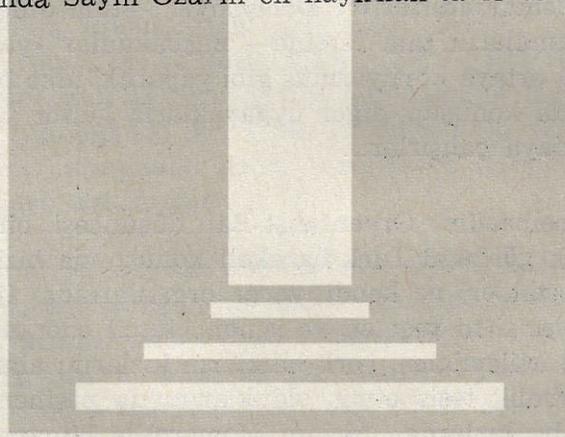
Bu nedenle, resmi tarih tezimize makul bir sempatiyle bakan Batı düşüncesinin karşısına «sizinle akrabayız» diyerek çıkmak, onun

(*) Sayın Özal'ın en yakın danışmanının Gündüz Aktan'ın bunlardan haberi olduğu halde, —belki ihmal, belki telkin nedeniyle— bir araştırma yapma gereği duyulmamıştır.

hemen algılayıp indirgeyeceği yeni bir sempati kuşağı yaratmaktan öte bir anlam ifade etmez.

Batı'ya verilecek armağan, onu da kendi tarihi misyonu üzerine düşündürecek —açıkça tarif edilmiş, mistik anlamlar atfedilmemiş— kavramlardan oluşmalı; TEMPO Dergisi'nin unutulmayacak kapığında resmedilen edilgenlikle değil. Çünkü ne «kültür» ve ne de «uygarlık» konusu, Batı'ya sunulacak Truva atları değildir. Yada, bir gerçek karşısında belki susulabilir, ama taktik olsun diye bir gerçek kıyısından köşesinden kırılmaz...

Son olarak «Sayın ÖZAL gölge etmesin, başka ihsan istemez» diyebilirim. Bu kadar yoğun iş trafiği arasında Türklerin «kültür» ve «uygarlık»ları hakkında bir endişeye kapılıp sonuç getirici gerçek şeyler düşünüyorsa, bunun tek olanağı, —eğer elinden gelebilirse— fikir özgürlüğüne yol açıcı adımlar atmasıdır. Bugünkü dünya koşullarında bu tartışmalara çözüm getirebilecek «uygar» Türklerin ortaya çıkmasında Sayın Özal'ın en hayırhah tavrı bu olacaktır; temennimizdir.

TÜSTAV

AŞAĞIDA İÇERİKLERİNİ VERDİĞİMİZ DERGİMİZİN ÖNCEKİ
SAYILARINDAN İSTEYENLER DERGİ ADRESİNE BAŞVURABİLİR

SAYI 1 (+37) — HAZİRAN, 1988

- ★ Anti-Kolonyalist Mücadeleye Başlarken
- ★ «Devlet Terörü», «Kontrgerilla», «Pişmanlık Yasası» ve «TBKP» Kavramlarına Metodist Bir Yaklaşım veya «Komünist Parti» Aksesuarlı «Demokrasi»cılık Oyununun Deşifreyonu

SAYI 2 (+37) — EYLÜL, 1988

- ★ Başta Sovyetler Birliği Komünist Partisi Olmak Üzere Nabi Yağcı (Haydar Kutlu) ve Nihat Sargın ile İlgilenen Tüm Komünist Partilere ve Progresist Kuruluşlara DEKLARASYON
- ★ Ali Ergin Güran'dan Açıklama

SAYI 3 (+37) — ARALIK, 1988

- ★ Legal Komünist Parti Kurmaya ve Kourdurmaya Tevessül Edenlerin DİKKATİNE!...
 - ★ Eski Bir «Meraklı»nın İtirafı
-